

ÖÜSEN I LISZT

Mészecsne verszke novine.

Podgovorni reditel: LUTHÁR ÁDÁM v Púconci.

Pom. reditela: Fliszár János i Kovács Stevan
v M. Soboti.

Lesztnik i vödávnik: Prejkurszka evang. sinyorija.

Cejna na leto 20 din., edna numera 2 din.

Rokopiszi sze v Púconce májo posílati.

Naprejplacsilo gorivzeme vszaki ev. dühovnik i
vucsitel.

Podpérajte Diacski Dom! Pobérajte i darujte dáre,

vé znáte Gospodna rēcs: „...kakoli szte
vcsinili ednomi z-eti bratov moji ti náj ménši, — meni
szte vcsinili — (Máté 25,40.); rávnotak apostola
rēcs: „...ki zná dobro csinii i nacsini, gréh
nyemi je“! (Jak. 4, 17.)

Ka je szmrt?

Piszaó: Dr. POPP FILIP evg. sinyor v Zagrébi.
(Nadaljavanye)

Od toga vecs féle mislénja jeszte, ka
ka bode po szmerti. Orientalsko vadlúvá-
nye právi, ka dúsa po szmerti vandra záto,
ka je szmrt nê odküpitel, nego pela dúso
z-ednoga 'zivlénja v-drúgo. Dúsa sze
pri tom vedno pokrepkúje, napré ide do
edne popolne bivoszti. Szploj nácsise je
predposztávlyane Budhistove Nirváne. 'Ziv-
lénje na etom szvěti je za Indusa edna
moka. On scsé záto odküplénje od 'zítka,
oszlobodjénje od szvetszke húdôbe. Nir-
vana je nájvisisa sztopnya popolnoszti.
Budhista sze ne trôsta nika i ne 'zelé
nika, nê dale 'zivlénje, nê nôva v'zívanya,
nê nevôle. Szamo mír i pokoj od 'zít-
ka scsé.

Grcska filozofija sze tüdi doszta za-
poszlávlala z ovszvětom. Euripides právi:
„Sto zná csi je 'zítka nê kâ mrvoga, i
szmrt za isztino 'zítka.“ Pôleg toga bi
bôgse bilô 'zítka za szmrt zvati, i szmrt

dr'zati za prag k-právom i 'zítka. Filosofus
Heraklitos, steri je tô nemrtelno míszeo
vöpovedao, „vsze tecse“ je szpoznao, ka
je szmrt nê konec. On právi: „po szmerti
sztoji kâ pred cslovekom, ka je nê miszlo,
ni nê csakao. Proti szmerti je tak batrivne
dúso pokázao, kak malo lúdi na zemli,
Sokrates. Veszélo je prij o pehár cseméra,
ár je znao, ka ga szmrt zvracszi od szvetszke
nevôle. Pláton je pa szploj razlôcso
dúso od têla. Pôleg nyegvoga mislénja v
szmerti razide dúsa od têla, v szmerti dúsa
domô odide v-szvojo domovino.

On sze je szploj priblízaó z-szvojina
mislénjem k-krscsanszkomu vcsenyé.

Sztári zákon zglobocsnov i 'zalosztjov
vcsí od szmerti i 'zítka cslovecsega. Zoltá-
szki peszniak veli: „Cslovecsi 'zítka je kak
trávica na polaj, csi vóter po nyê pihne,
nega je vecs, i nepozna sze nyéno mesz-
to. Jób etak znamenüje cslovecsi 'zítka.
Od 'zenszke rodjeni cslovek krátki 'zítka
má i je pun nemirovnoszti. Cveté kak
kojna i povéhne, lehne kak ténja i neosztáne.
Sztári zákon za zrok mrtelnoszti
vcsí, ka je szmrt kastiga za odtrgnyenosz
od Bogá, lónanye za gréh. Záto ka sze
cslovek od Bogá odtrgno, vugible ga Bôg
Jahve, (Jehova) Izraela Goszpôd z-sztém
nájteskésem strofom, szmrtjov. V-Zoltári 90,
7—9. sztojí: „Tvoji csemérje nász v'morijo,
i tvoja szrditosz nász naednôk szpotere,
záto ka nasa húdosz je pred tebom, nasi
nepoznani gréhi sztojijo na csíszto pred
tvojim lícom. Záto tá minéjo nasi dnévi

od tvoje szrditoszti.

Té mîszli sztároga zákona dale razloži nôvi zákon Szmr̄t je plácsa grêha, sze tumaci tü Jezus, boži jedino rodjeni szin je mogao szmr̄t na szébe vzéti. Ali on je nê mrô za szvoje grêhe nego za cêloga cslovecsanszíva. Jeli je bilô tô potrêbno? Je mogao poszili mrêti Jezus? Pa zakaj?

Csi je szmr̄t száma vu szebi edna szkrovnoszt, mîranye Jezusa je escse bole dojpokrito slárom vökvöcsne szkrovnoszt. Jeszte zadoszta tolmacsenya od té velke szkrovnoszt. Nyegova szmr̄t je bila eden áldov i lübéznoszti szkázanye, edno szvedocsanszto nyegove podložnoszti proti Bôgi, on je odkûpo grêhsnika od zmožnoszti grêha i od vecsne szmr̄ti i je csloveka zmirio z Bôgom. Zdrûgov recsjôv sze lehko právi: Jezus je aldúvao szamo volno szvoj zítka i z tém je dao zadowolscsino Bo'zoz Velicsanszvenoszti, stero je grêh cslovecsi zbantüvao. Kelko stécs de stoj píszao ali gúcsao od toga, tô osztáne szamo edna Theoria, brezi vrêdnoszti. Szamo tisztomi sze odkriję szkrovnoszt Golgothe, sto szpozna, ka za nyegove grêhe nega drûgoga Odküpítela, szamo Jezus Krisztus.

Cslovecsa znanoszt i môcs szta nemogôcivi prehâubati szmr̄t, i ni eden

cslovek z-cslovecsin szvetszkom znájom je nê znao szkrovnoszt szmr̄ti preszvêtiti. Vsze ka szvetszka znanoszt od nyé píse, je szamo hypotesa. Nikáki szvetszki lüdjé mîszlijo, ka szo slár szmr̄ti odkrili, ali z tém szamí szebé oni szamo zapelávajo.

Záto je mogao eden môder szvetszki cslovek pri szvojoj szmr̄ti praviti: „Nigdár szem nê miszlo, ka bi szmr̄t kâ tak nôroga bilô.“

Eden drûgi právi na konci szvojga zítka, nebi vörvao, ka bi szmr̄t tak grozna bíla. Té je mrô zbožnov dûšnovêstjov. Eden trétji szi je pa zdêhno pri szvojem vméranyi: Nê szem znao, ka je szmr̄t kâ tak prevecs lêpoga “ Té je bio eden veren krsztsenik Blajzeni mo mí, csi vu szlêdnyoj nasoj vori tüdi lêhko mirovno právimo z tisztim, steri je za nász razpéti na Golgothi „Ocsa moj, vu tvoje roké porácsam dûso mojo“.

Tak Bôg daj!

(Konec.)

Sinyoríje szpráviscse.

29. Csteti szo Fliszár Jánosa sinyôrszkoga pêneznika prem. leta z velkov z-szkrbnosztjov vküp- posztávleni racsúni. Pôleg steri je pri racsúni

Podlísztek.

Materé kêp. (Legenda).

Mála dekлина je bila escse szirôtica Márta. Csedna, turznoga pogléda, szíve ocsi szo sze nyej tak szvétile, kak kre vretine bodôcsi nezábek cvét. Pri Gilboa brégi pôleg orszacske ceszti je pászla dvé kozi.

Nyéne ocsi szo nesztanoma dalecs proti Názarethi glédale, tak da bi kaj iszkala i csákala z-tisztoga kraja. Tamta je sô pred petimi lêtmi nyéni ocsa z-vandrajôcsemi trszcti z-karavánom obszléndym, i nê še je vecs povrno nazaj.

Kelkokolikrát je napamet vzéla, ka sze trszcti približávajo na kumilaj i oszaj szedécs, je k-pôti bêzala, csi nebi med nyimi bio lübléni ocsa nyéni tüdi? Cseresz dnéva vêcskrát je liki bisztra szrnka szkákajôcs bêzala k-dalecs bodôcsoj vretini, frisko vodô je zajela v-szvoj máli vrcsicsek i neszla jo je pod pri ceszti

sztojécse figovo drêvo, naj szi tamta potüvajôcsi pôtnici otávijo znyôv zíj szvoj.

Zahválni trszcti szo ze dobro poznali tô szkrbnoszéco deklicsko. Aldüvali szo jo z-szladkim szádom i z-lépim píszaním gyantom. Trôstali szo jo, ka ze príde José tüdi, te zelno csákani lübléni ocsa!

Ta mála szirôtica Márta je táksegá hípa z-blázénim obcsütényem gnála vecsér domô szvojivi kozi i z-velkov radosztjov je kázala dár od pôtnikov doblenoga i szvojemi ze szploj oszlablenomi, vu teli drgetajôcsemi sztáromi ocsi, dêdeki, tomi obszerjenomi Melkii csizmári i tá nyemi je dála te otávlajôcsi szád.

Sztároga oszemdeszét lét sztaroga dêdeka szrdcé sze je tüdi veszelilo tomi trôstanyi, ka de pá escse ednôk vido lüblénoga, jedinoga sziná szvojega.

Ali vrêmen je teklo. Z-mále Márte sze je cvetécsa, lêpoga zrásza devojka vöosznowála; vu kotrigaj drgetajôcsi obsztarani dêdek je ze niti hoditi nê-mogao od szlaboszti i tézko je csakao vrêmen, gda ga Goszpôd k-szebi pozové.

csaszopiszov 11.825 D, pri sinyôrszkom 4761.15 D. pri podpornici pa 11.808.16 D., v-Diacskoga Dôma 3.7.73 dollárov i 7.137.15 Dinárov gotovine.

Sinyôrszki gyûlés Fliszár János pêneznika na prem. leto z-návadním gorizadrzánym od podgovornoszti gori mentüje i racsúne odobri ino nyemi za verno znásanye zahválnoszt vadlûje. Sinyôra pa zavípa, da naracsúne odobrenyá napiszek gori szpela.

30. Ár je preminôcsega leta preracsún po sinyôrszkom gyûlési kak normálni preracsun vküpposztávleni,

zatoga volo je napriseszno leto ták-sega znôva vküpposztaviti nêpotrébno.

31. Sinyorie predsedníkszvo na podpornice gyûlésa drzánja vrêmen sinyôrszki gyûlés presztávi. Po stêrom znôva odpré gyûlés i csteti je podpornice gyûlésa napísnik.

Sinyoriá ogvusa podpornice predsedníka od pune szvoje vüpaznoszti i záto nyegovo dojzahváljenye z-té csészti nikak neoszvoji.

Priloženi napísnik sze naznánye vzeme i k-sinyôrszkom gyûlésa napísniki sze prikapszti szkoncsa.

32. Prem. leta napísnika 24. punktuma naprînesena tožba med Sztrükovcsari i Bodonšzkom gmânov, kak szo tô gosp. sinyôr naznanili,

je med timi dotícsními mirovno zglíhana, stero gyûlés

z radoszijov naznánye vzeme.

33. Pôleg prem. leta gyûlésa napiszka 25-toga punktuma sinyôr naznániyo, ka pri morávske gmâne grûntanyi szo Morávei, Tesanovci i Vucsagomilanszki vernici taksi klûcs narédili, steri je od cérkevne oblászti tüdi odobreni i potrdjeni (V. 1890. siny. gyûl. napiszka III. 10. put.), pôleg steroga vucsagomilanci tak na dûse, kak naporcie rânske szapno polojno bodo placšüvali, ti ovi veszoñcsarje pa z-céla. Za té neglihne i nepravicsne cérkevne daje presztávanya volo vóposzlána komisszia je szvoje zavúpanye szpunila i pôleg nasi cérkevni zákonov zravnanya i licsnoga meszta násztajov i razmér preváganyem, probola vucsagomilanszke vernike natô nagnoti, da privolijo z-ovimi gmânarmi glihno cérkevno dajo placšüvati. Morávszka gmâna pôleg cérkevne právde 44. §-a, punktuma je mela jus, da csi vszi gmânarje edne juse májo, naj tak tüdi vu dûznosztaj edni bodejo, 1923. nov. 18-toga drzánom gyûlési na cérkevno dâcso placšüvanye gledôcs ono indasnyo návado tak premeniti i szkoncsati, da cêla gmâna pôleg ednoga klûcsa noszi cérkevno bremen. Prôti tomi vu cérkevnom dûbi prinesenomi szkoncsanyi szo vucsagomilanszki vernici protitôbo dâli, apelšüvati szo.

Sinyôrszki gyûlés je prvesi daje klûcs i morávszke gmâne nôvo szkoncsanye

Jósé je tüdi nê prisno escse. Márta je 'ze dobro znála, ka nigdár nepride. Mrô je dalecs vu tûhinszkoj zemli.

Lévi, sztároga csizmára dêdeka indasnyi vucseník, kí je tápovrgao cserôvlov sivanya mestrijo i tüdi je hodo z-karavánom v-tühinszki ország trzít z-blágom, z-sterim szi je velko vrêdnoszt i szluge szpravo, je prineszao glász, ka je Jósé mrtelen.

Lévii sze je jáko dopádnola lêpa Márta i záto je proszo toga sztároga Melkia, naj nyemi jo za 'zeno dá. Oblûbo je, ka vecs nede hodo po trstvi, nego vszigidár domá osztáne pri Márti v-Jezredi i nyé szkrben varitel bode.

Márta je vervala nyegovim prilizávajôcsim recsam i obêtanyi i k-nyemi je sla za 'zeno, Oh kak 'zalosztno sze je vkanila! Za pô leta jo je povigao té k-vandranyi privadjen, nemirovne krví Lévi i odísa je dalecs v-gréhsne várase na szkvarjênye i nigdár ga je vecs nê vidla.

'Zaloszten, osztávleni je bio Márté sors, témbole, ár sze jn te sztári dêdek ze tá zoszelo k-ocsákom szvojím. Ali prvle, kak ga je k-szebi

pôzvao Goszpôd, nyemi je dopûszto zadobfti, ka sze je narôdo nyega podvnûkec, na steroga je polo'zo szvoj blagoszlov, prvle kak je vmrô.

Ednoga máloga pojbjicsa je porodila Márta i imenûvala ga je: Stevan.

Té máli pojbar je bio zdâ vesz trôst i radosz Márte. Csi sze je vu nyega navdüsene szvekle ocsi zglédnola, pozábila je vszo 'zalosz, britkosz i z-nôvim szladkim trôstom je napunyeno szrdcé nyéno. Ka pa esce da je on zácsao gúcsati 'znyôv. Tak je miszlila, ka je ona nájblájzenéza 'zenszka na cêlom szvéti.

Vszakdanénsyi nyidva 'zivis nyima obilno dávajôcse koze je pászla pá na Gilboa zréberji pôleg orszacske ceszté. Nyéni vrcs je tüdi tam sztao pod figovim drévom napunyeni z-hladnov friskov vodôv, stero szo nyê pôtnicj z-lübénosztjov i szrdcá hválili.

Pomali je teklo vrêmen, v-sterom je vecs bilô 'zaloszti kak radoszti. Edna cêla mlaka bi sze napunila z-onov vodôv, stero je Márta od szvojega dobrega szrdcá pobûdjávana 'ze k-orszacskoj ceszti znoszila. Z-máloga Steveka

Nôvi cérkevni voditelje:

BENKO JO'ZEF
prêkmurszke sinyorije nôvi inspektor

VEZÉR GÉZA
szobotske gmâne nôvi inspektor

VUKAN LAJOS
lendavszke gmâne nôvi inspektor

SIFTÁR GÉZA
morávszke gmâne nôvi inspektor

pod razprávo, tanácsivane vzeo i hito je med těmi trémi vesznicami 'zelen mir szpraviti, ali da je poglhanye med nyimi nemogôcse bilô, i da szta obê sztranki, ár pred törma zidanyem sztojí gmâna, szilile szkoncsanye pri-neszti, je predsedníksztvo pôleg cérkevne právde (E. A.) 28-ga §-afusa ober toga dela vôtumivanye zravnalo, pôleg steroga je z-21-timi vôtumi proti l mi, morávske gmâne szkoncsanye na hvalánoszt povêdano vö. Vucsagomilancov prito'zba apelátia je pa odvr'zena z-tém, ka proti sinyorszkoga gyûlésa zravnanyi nadale prito'zbe appellácie pôleg cérkevni zákonov nega, ali szlobodno nyim je na temeli cérk. právde E. A. 329 §-a prito'zbo pred cérkevni sinyorszki sodiscsni sztolec notri dati.

34. Pri prem. leta napísnika 26-tom punktomi g. sinyôr glászijo, ka je proszenyakovskoga törma to'zba po biroviji proszenyakovskoj evang. verszkoj obcsini oszodjena z-fundusom vréd.

Nazadovolno zaanoszt sztúzi.

35. Prem. napísnika ti ovi 'punktuni nézelejó vezdásnyega gyûlésa razpráve.

Naznánye je vzeto.

36. Pod razprávo szo vzéte naszledüvajôcse prosnye: a) Morávska gmâna pred molitvárnico

törem nakani zidati. Notri poká'ze po Mayer zdári zgotovleno predpravko (plán) i preracsún.

Sinyorija zidanye dovoli z-tém szkoncsanyem, ka sze zidanya delo na ponízanya licitáciu má razpraviti.

b) Küpsinska evang. obcsina törem (zvoník) namêni zidati. Notri poká'ze plán i preracsún. Na té cil má pri rokaj z-lovîne árende i z-dobrovolní dárov 25,000 din. gotovine, za törma meszto fundus po Norcsics Ivani darüvanoga, k-rusti lêsz je Huszár Stevan obecso darüvati, potrében pêszek, kamen, foringa i delavci medszebno szami vö obszlu'závali bodo.

Sinyôrszko szprávise zidanye privoli i zahválnoszt aldûje za vrêlo aldûvane verníkom.

c) Dolnya lendavszka gmâna k-sôli törem scsé pozdignoti. Notri poká'ze plán i preracsún i cérkevno prisztáplanye (hoza járulás) proszi k-dobrivoľni áldovov pobéranyi med sinyorie verníkmi.

Sinyôrszko szprávise k-zidanya deli i dobrovolní dárov pobéranyi prisztôpi i dovoli. Vukán Lajosi gmâne inspektori za ono veliko vrêloszt, z-sterov sze on za gmâne ôszvetek i naprêidênye trüdî, nájvékse prestímanye daruje.

37. Dr. Skerlák Aladár sinyorie právdenik proti Ruzsa Ferenc szobotskomi kántorvucsiteli notri zglaszi i proszi disciplinárszko preiszskávo.

je decsák zrácsao i zdâ je 'ze szam pásszao koze.

Mati ga je vszaki dén poglédnola pri pôti i on je z-veszélim szrdcom csakao vszigidár ono vöro, v-ster; de pá znôva i znôva vido lübleni obráz materé szvoje. Zalosztno, ednôk je dönnök mogao zadobiti on dén, v-sterom je ni materé, ni drûgo nika nê mogao viditi z-étoga szveta, ár je szirmacsek oszlepno.

— Oh lübléna mati, da bi szamo tebê mogao viditi! Nebi márao, csi bi glih drûgo nika nê vido! szi je zdehno z-globokov boleznosztjov.

Boleznoszt je bodnola i Márte szrdcé na eite recsi.

— Vüpaj sze szin moj, 'ze bos vido! ... Csûla szem nika ... csákam nikákoga sto tebê tudi zvrácsi! ...

V-ednom szárnom zvecsarki je eden peski karaván prisao. Od Názareta kraja k-onomi pri ceszti bodôcsemi figovomi drêvi. 'Z-nyega mládoga voditela ocsaj sze je nebeszka krotkoszt

szvétilla i ti ovi naszlednici szo veliko lübénoszt i csészt szka'züvali proti nyimi.

Rávno toga hípa je prisla tá z-vrcsom za sziná sztarajôcsa Márta i ponújala je pôtnikom frisko vodô.

I kak gléda, gléda onoga csûdnoga mládénca milosztiven obráz, nyé düsa sze preszvéti, — na kôlina szpadnovsa pred nyim govorécsa: — Goszpodne pomozi mi! Nevídi moj szin, zvrácsi ga, naj preglédne! ... Ti szi ga mogôcsi zvrácsiti! ...

Odgovorí pa te vandrar:

— Oh, 'zena, velika je tvoja vera! Bojdi ti pôleg 'zelénya szrdcá tvojega ...

I preci je pregledno Stevan i pá je vido lübléne materé obráz, vido je vsze, liki prvle.

Ali priblí'zala sze je i ona nájtú'znësa minuta v-steroj je materé prijaznivi obráz naveke míno. Márte gingavo szrdcé je vnôga 'zaloszt, nevola vtrla i doj je zaprla edno nôcs szvoje verosztüvajôcse ocsí, na vekivecsen szen.

Od boleznoszti zgübícska materé sze je britko jôkao Stevan za lübléno mater szvojo i

Sinyôrszko szprávicsce na Ruzsa kántorvucsitela dugoványa preglédanye, za preiszkkáve volo Fenyves Károly sinyorszkoga szodicsa szodníka posle vö, od steroga gori vzeto naznanenye notri pokázati 'zelé.

38. Kühár Stevan presbiter gori zazové Sinyôra pazko na Hári Lipót theologusa znásanye, pôleg steroga sze té mladéne tak oponása, steroga sze z-evangelicsanskimi interassi sztrmnno protiví, náimre k-katholicsancom prilizávanyem i pritiszkávanyem, evangelicsanskzo zavéndoszt poménsávajôcsi z-tém, ka med evangelicsancmi katholicsanszke csaszopísze sirí, vu tiszte píse te, gda nasa evangelicsanszka cérkev vu vezdásnyoj szvojoj teskoj sztávi 'zelé odnász, ná vszi plecse k-plécsam, môcs k-môcsi podvr'zemo, z-vküpnov volov, z-ednim nágibom varjemo tisztó, steroga je nase.

Sinyôrszki gyûlés nescse liki en inquisitor gori sztôpiti prôti tomi, z-szvojov szlobodnov volov i neodvísevnosztjôv tak gnúsznov naôpacsno držânye kázajôcsemi theologusi, záto Jezusa példo naszledüvajôcs li szamo szvoj „jaj“ kricsi vu ocsi i düsnovést nyegovo, osztra oszôdivsi z-tém Hári Lipóta prôti szvojemi vadlûványi szkazúvano nekorrentno znásanye, protestánsko zavéndoszt, i szamovést, na-

teliko poménsávajôcso neverno znásanye. Privszemtom pa zrendelüje sinyoré szprávicsce, naj sze ete punkt napísznika v-vözyoleczki posle onomi vucsitszti, gde Hári Lipót szvoje solárvanye odprávla.

39. Na prisesztnoga gyûlésa držânye meszto i vrêmen gledôcs na Gornye Petrôvszke gmâne lüdno pozvânye

Petrôvce imenuje vî gyûlés — vrêmena vöodiocsenye pa na predsedníkstvo zavúpa.

40. Szprávicsca dela redovék je szpunyeni. Sinyôr z-vrélim, pobo'zni Bogá molényem gyûlés zaklücsijo.

Zvonôvje nazáj prihájajo.

Martyanszki nôvi, v-Soprôni zlejáni 374 kil 'zmeten evang. zvon je tüdi domô szprávleni. Z-szobotszkoga 'zeleznickoga kolodvora je v-evang. cérkev djáni odkud je szept. 28-toga odpelani. Céle martyanszke vészi evangelicsanje, szo pred nyega prisli. Goszp. sinyôr szo 'ze vu predpoldnésnyoj bo'zoz szlû'zbi vu lêpom govorênyi sze szpômenili z-domôdhájanya toga zvoná i Bo'zi blagoszlov proszili na nyega. Po dokoncsanyi Bo'ze szlû'zbe szo kôla sztanole pred törem, gori je djáni na nyé i po martyanszkom evang. szpêvnom Chôrosi „Trdi

né sze je mogao potrôstati záto, ka je vecs nê vído.

Ednôk sze na pôt vzeme, ide od meszta do meszta, ed püsztásve — do püsztásve vsze tecasz, dokecs gori nenáide to vno'zino vucsécsiga onoga vandrara, steri nyemi je nazáj szpravo ôcsi pogléd.

— Na kôlina szpadnovsi pred nyim prosécsi ga: »Szmilûj sze meni oh Goszpodne! vu mojov velikoj bolezni. — Dáj da rádim es- cse ednôk moje materé mili obráz . . .

Gori zdignovsi pa mester toga prošecse- ga, nyemi ercsé: Vu szrdci naj bô materé twoje obráz, tam más viditi nyéni 'zivi obráz! . . . Naszledûj nyé dobra csinênya: neszi i ti 'zédnim, trûdnim pôtnikom eden, eden vrcs vodé, vu nyé vszigidár bodes vído materé twoje obráz . . .

Z-Stevana szrdca je minôla bolezen. Z-velkim vüpamyem je hito nazáj vu Jezreel vu meszto rodjenýa szvojega. Od onoga dnéva mao e vszáki dén vído vu vrcsa vodej szvoje materé obráz i nezgovo rno blájzeni je bio.

Zemelszke márne radoszti szo i nyega nateliko zamre'zile, da sze je na dûgi cát szpozábao z-zíjjajôcsi pôtnikov i z-vodé. Li szamo te, gda bi pá rad vído materé obráz, je sô pá po vodô i ovo 'zaloszten nászled ga je doszéngó! Nê jo vecs vído vu vodí, li szamo szvoj zburkani obráz, steri je sztrasni kôp kázao proti nyemi.

Plakajôcsi, i Bogá molécsi, vu cágloszti bodôcsi, je z-neobtrûdjenov potrplivosztjov noszo dén za dnérom vodô k-ceszti pod figovo drêvo. Csákajôcsi gda sze nyemi pá szkáze materé obráz? . . .

Po treszeti dnévi netrûdavnoj nosnyi globokom zdühávanyi sze nyemi je ešče ednôk szkáza vu vrcsa vodi materé obráz.

Stevan je na kôlina szpadno, szrdcē nyemi je napunyeno z-nezrecsenov radosztjov. I kak sze je escse ednôk na nyega zgledno, obráz sze je na edno drûgo pred vszêmí nami poznano, z-trnyem koronüvano glavô preobrno. Kivajôcsi nyemi:

— Hodi, i naszledûj mené!

Stevan je naszledûvao Jezuša, z-punov verov, z-bo'zov mocsjôv vu dûhi! . . . (F. J.)

Grád" himnusne peszmi navdüsenim szpêvanyi szo sze 'znyim na pôt vzéli i od v-béli gvant oblecseni, z-korinami opleteni deklín, z-biciklini obravnani mladéncov, ogengaszilcov, med trompötnov bandov igranyem, od velke vno'zine szprevájani zvon, szo z-velkov radosztjov domô pelalí. Okt. 5-toga popoldnévi na pôtrétjo vôro je bila zravnana poszvetsüvanya zvoná szlú'zba. — Rôtko lèpi, jeszénszki topel dén je bio. Popoldnévi po ednoj vôri szo sze 'ze zevezsé krajôv vu seregê csrédili lüdjé z-okôlicsni veszníc v-Martyance. Od Szobote pelajócsa vélka ceszta je vandranyalüdszta pôt bila. Szobotski pörgarje, 'zenszke, mo'zki, gospoda, gospé, csesztnicke, mestri, escse i nikáki z-szlávov, szo brezi rázlocska vere navékse vszi tam bili. Martyanci szo Szobocsancom tak prijétno izletno

nyôr vogrszki predgali, kak szmo tô 'ze od teva dühovnika navadjeni csüti, steriva vszaka rêcs je od szv. dühâ navdêhnyena k-szrdci sla i tam szi sztan szprávila. G. Sinyôr szo z-cérkevne sztráni prék dáli zvon, té dühovní kincs szvojemi nebeszkomi pozványi. Szecskó Gizela devojka je z-lépim glászom, jáko vugodno, vszêm nazadovolnoszt deklamálivala „*Zvoná glász*“ imenüvano deklamácio. — Po sterom sze je zdâ nôvi zvon na dâno znamênye med trompöt „*Trdi grád*“ igranyem plemenito zácsao pozdidávati i na törma oblok notri idôcs szkrio, pred ocsámi nasimi; gori je djáni na szvoje zravnano meszto:

„*Neo glédao tõrem ednáki,
Zdâ 'ze prizen próti zráki.*“

Za eden máli csasz, stero szo lüdjé gorécs csa-

Szobotskiva nôviva zvoná

(kirándulási) meszto. — Velika vno'zina lüdi sze je szprávila pred z-venci, z-gyeliçsôvjem i korinami okincsan törem, steri je zdâ v-précimbnom püngradi sztao. Vu pregrádi je za szpêvni Chorus pôdium, za dühovníke z-véja précimbni oltár posztávleni. Vno'zina sze je ne-szstanoma povno'závala, — vô z-kath. cérví od popoldnésyne Bo'ze szlú'zbe idôcsi sereg sze je tüdi k-coj pridrû'zo. Malo popoltrétoj vôri sze je zacsnola szlú'zba Bo'za. Szpêvni Chorus je pod Ruzsa Ferenc kántora vodsztvom dûso i szrdce obhodno — navdüseno szpêvao. G. Hima Sándor szo szlovenszki, g. Kovács Stevan si-

kali, sze je zglászo z-szvojim milo donécsim glászom, naklono sze je i pozdrávlao nazôcsi bodôcse, ki szo sze — i náimre oni, ki szo velke áldove prineszli — szo radoszti szkuzé tocsili i vu dûsi sze veszelili, ka sze nyim je Bôg vcsakati i zadobiti dao té blá'zeni dén, gda szo szvoje velike áldovnoszti prvi szladtek szád v'zivati, nyega bruncseni glász csüti mogôcsi bili. Té dén vu szpômenki osztáne dugo vszêm onim, ki szo nazôcsi bili. Hvála nâ bode vszêm, ki szo té vréle, martyanszke verníke z-szvojim táprihájanyem pocsesztili i vu nyihovoj dühovnoj radoszti tál vzéli. Zagvüsno, ka mar-

tyanszki vréli evangelicsanci za nisterni pár lét szprávijo tomi zvoné pár, steriva ta glászila odpokolénya. dopokolénya Bo'zo díko i ocsákov veliko verevréloszt. Bo'zi blagoszlov ná verosztüje ober düs verni i ober zvonôv, té glaszitelov dike bo'ze! Vu martyanszki tré ostarijaj je veszélo teklo razveszeljávanye. Mu'zika i popévanje; mladézen je veszélo plészala, ti ovi drúgi szo sze pa pri Noé ocsáka dúso bûdécoj szladkoj 'zupi veszelili. V-pamet mi je prisla sztára szlovenszka vinszka popévka:

„Pij brátec, pij szladko vince,
Vadô ná 'zivina 'zré;
Pij i daj veszeljé szrdeci,
Ár i tebé grob po'zré.
I keszno de ti te piti,
Gda na dûgo pôt más idti,
Pij brátec ár en hopp! —
Te v'-zeb szránti má pop!

I nadale oni redôvje, v-steri sze Noé ocsák dícesi záto, ár je gájo trsztje i víno zácsao pôvatí:

„Nyegvi gyámi, nyegvi trûdi,
Do sze hválili od lúdi:
Dokecs de trsz grôzd rodio
I szvét nyega mlêko pio!“

Skoda ka té popévke vezdásnye pokolénye nevê. Áli vu nyé dûhi sze i dneszdén zná veszeliti. Kak sze je zamracilo i nôvi zvon sze je z-prve vecsernice zvonenyom notri naklono i pozdrávalo vernike — je na nisterno megnenye vu vszé tré ostarijaj hênyalo razveszeljávanye i tihocsa, velika tihocsa je grátala. Zdâ sze je csôo escse lepô mili glász, dalecs pokrajini nôvoga zvoná odnut, gde je 'ze tak dugo múcsao etaksi nebeszki glász. Z-etim je 'ze zvön Küpsienc, gde szo letosz törem zozídali i priprávajo sze tüdi szi zvon szpraviti — je szobotske evangelicsanske gmajne vu vszé filiáliaj nazá szprávleni meszto rekvirérani zvonôv, nôvi. Nê szamo vu tré ostarijaj, nego szkoron pri vszákoj martyanskój evang. hi'zi je bilô razveszeljávanye, k-sterim je z-okrajni vesznic vecs, menye gosztôv prislo z-poznani i z-rodbinszki kotrig, stere szo na té dén hi'zni gôszpodárje csakali i z-prijaznivosztjov prijali. — Velki sereg, blúzi treszeti gosztôv je bilô pri Skrabán Pisti, pri toga Martyanské vészi lüdnom patrçiusa hi'zi. Z-velke, rasürjane Skrabánove rodbine i znancov szo bilí: z-Mocsvarjavec, z-Kancsavec, Szeböborec, z-Morávec, z-Püconeck, z-Vescsice rodbina i znanci! K-toj postenoj i pomeni od inda-

mao prestimanoj familií szem i jasz necsákano, brezivsze zaszlüzenoszti szrecsen bio pozváni. Zaprva sze mi je bár tô malo onô vidlo, ali nê szem ob'zalüvao, ár szem zisztinom eden veszéli vecsér prezivo tam, med mojimi dávno nevideni prijátelmi i priatelskimi, z-sterimi szem meo szrecso sze tü náidti i do etimao escse nepoznané — moji postuvani vrli krsztni cséri, lêpe devojke — velikoga Skrabánovoga roda lêpoga trôsta mladike szpoznati, stere májo bidti vrli szvoji mater ednôk i roda szvojega vrle namesznice i vrêle gmajnarice evang. szvéte materé cérvyi, priszpodobno k-prehodníkom szvojim. — Hi'zna goszpodára peovnica je v-obilnoszti obszlüzávala médašzladtek most i sztaro víno; hi'zne goszpé kûnya je pa z-isztinom notripokázala szvoje odlîcsne, kühanya znanoszti remek z doszta féle rázlocsne od'zmâhnese, bole zmâhnov, prebránov hránov, szpecsenyé (sütemény) vu táksoj obilnoszti, stero bi k-ednomi gosztüvanyi zadoszta bilô i stero szo vrlo i bisztro sze vrsenécse lêpe devojke z-taksov prilicsnoszti. z-prijaznivosztjov i nedúznom szkrbnosztjov ponujale, dvorile gosztom, ka csi je li do gita pún bio, je je nê mogao odvŕzti, nego szi znôva vzéti. — Gosztôv i tüváristva vênc sze sznâzile trí lêpe küsléne devojke, stere szo liki vu vénci bliszcsécsi d'zünd'zi sze bliszcsile i nateliko zocsárike, obajale nazôcsi bodôcsi mo'zki szpôl, da sze je pogléd zgrabo na nyih nedúzni obrázaj. Veszélo je teklo tüvárisivanye, — frisko je odíslo vrémen, kmica je grátala: zdâ szem ednôk jasz bár tüdi csemeren grátao na Krájnec. Nê na eti med nami 'zivôcse, ár szo sze z-tê nikáki tüdi v-Martyanci veszelili, nego na tam domá vu kránjszkom bodôcse záto, zakâ szo tak hitro potégnoli doli szunce zabregé, ka je kmica grátala i etaksi sztári stôr, kak szem szi szam, sze je mogao domô napocsinek pascsit!

V-Pu'zavci je v 11-ti leti 'ze tikrát bilô zvoná poszvetsávanye. 1913. szo szi zvoník dali zozidati i vu nyega szi dvá lêpiva zvoná szpravili, Teva je za en krátek csasz vkrâ vzéla od njih bojnszka szila. Dönek velika vréloszt je je nadignola i pripomogla 1922. 'ze do ednoga zvoná, 229 kg. 'zmécse. K-tomi coj szo szi letosz nazájszpravili escse toga drûgoga. Z-Soprona je prisao do Püconeck 125 kg. 'zmécse má. Szept. 28.-ga je szprávleni z-Püconeck do nyegovoga meszta med velikov radosztjov i

okt. 5. je ôszvetno prêkdáni szvojemi zrendelûvanyi. K-poszvetsávanyi prihájajôcsega püconszkoga dühovnika i kántora je pri vrátaj obcsine 30 ogengaszilcov csakalo, na cseli z-Kuzma Mihály zapovedníkom, devojke vu bêlo oblecsene i velika vno'zina. Tü sze vszi vu eden hôd szpravivsi med büdecsimi glászi sztrükovszke bandâ szmo prisli do zvonika. Pri zvoníki je bio znôvics goriposztávleni Pu'zavcsarov 'ze na vsze kraje poznáni lépi oltár, odkud szo Luthár dühovnik predgali, vno'zina je pa pod vodsztvom Osváth i Bakó kántora, z-szprevájnyem igre khôrusa, lêpe khorále popévala. — Po poszvetsûvanyi szo funkcionirci v Siftár Stevana gosztlini obiino pogôsztseni. —

szlisijo, ali vu dûsi escse prikapcsena vezalo csûtijo do szvoje prvêse materszke gmâne i záto je vszáka hi'za szamovolno 25—25 dinárov darüvala na zvon! Ob 6 vöri je 'ze velika vno'zina vernikov obvzela plac okôli cérkvi, szledi pa cérkev nabito napunile. Vu cérkvi po obcsnom szpêvanyi szo dományi dühovnik Bogá molil. Za nyimi szo Godina petrôvski dühovnik predgali szlovenszki z-velikim nászlalom. Vu predgi szvojoj szo sze szpômenili z-onoga vihéra, steri je nê dávno vdérja obri pô szvêta i teliko drági kincsov nam odvzeo. Z-tê nisterne szi z-Bo'ze miloscce i z-krzsztanszkov áldovagotovnosztjov lehko nazájszprávimo. Taksi zgübleni i nazájszprávieni kincs je tüdi zvon.

Zvonôv poszvetsávanye v Szebeborci

Prelübleno lépi, szuncsevno szvêtesnyi dén je mela okt. 12. Kri'zevszka velika fara. Po dûgom 'zmetnom csákanyi sze je pribli'zao dén nyénoga farnoga zvoná poszvetsûvanya. Na té veliki dén szo sze poszefno priprávlale prêk dvá tjedna Kri'zevszke vrle devojke. Pod vodsztvom Novák Sándorove szo po vecseráj z-szamovolni dárov korine rédile i z témi pa z-zivimi korinami na dén poszvetsávanye cérkev précimbno okincsale. Mladénci szo sze pod vodsztvom Dsubán kántora na khorusno peszem vcsíli i na szvêtesnyi dén tüdi z-mo'zári sztrélanyem povéksávali radoszt. Proti neprijétnomi oponásanyi nisterni obcsin je pozdignyeno bilô Vidoncsarov csinênye, steri bár k-G. Szlávecsom

Ali jesztejo táksi zgübleni kincsi, stere na etom szvêtî nemoremo znôvics viditi, nazáj szi szpraviti. Csi szi na té miszlimo, edna—edna britka szkuza kápa vu radoszti pehár denésnyega szvétoga dnéva. Tê eti naveke zgübleni kincsi szo nasi szinôvje, ocsevje, tüvarisje i bratovje, steri szo na bojiscsi dûso pûsztilli. Potom szo opominali poszluhsâvce na krzsztanszko potrplivost, lübézen, mér, na szpunyávanye Bo'ze volé i tak prêk dâli zvon nyegovomi zrendelûvanyi. Zdâ sze je zglaszo nôvi zvon. Za khorusnov peszmov szo Heiner hodoski dühovnik predgali vu vogrszkom jazíki. Vu szvojoj lêpoj predgi szo sze szpomínaii z-pozványa zvoná ino cérkvi. Zvon nász vu Bo'zo hi'zo pozáva,

ná szí düso tüdi hránimo. Bo'za hi'za z-szvojim viszikim törmom prôti nebészam ka'ze. Oznaméni tô, ka je tam nasa práva domovina, eti szmo szamo tühénci. Nikáki sze ogiblejo cérkvi, právijo, ka vszepovszédik lêhko molijo. Szamo ka steri tak gucsijo, tiszti zvüna cérkvi tüdi necsesztijo Bogá, nego pred kmicsnimi oltármí rázlocsnim gréhom aldújejo. Cérkevna pobo'znoszt je táksa; kak nalo'zeni ogen. Plamén doszta prajce vküpylejé, endrûgoga krepí, ali raztormo ogen, jedinszki tali prajce hitro vgásznejo. Táksi szo té cérkvi sze ogibajöci tüdi. Pelajmo mo vu cérkev deco tüdi, vê Jezus veii: „Püsstite otroke k-mení prihájati . . .“ Csi sze dête navcsi cseszti, lübiti Bogá, té grdogra preklinyanna niti szledi nevezeme na szvoja vüszta. Szamo ono dête preklinya, côniva szvoje roditele, stero nevcisjo 'ze pričájti na Bogábojazen. Vu Bo'zoz hízi sze navcsimo na Bo'zo vöoznanyeno volô i mócs zadobimo tam na nyé szpunyávanye . . . Szvétek sze je dokoncsao. Za nyím szo escse na rázlocsn mesztaj visziko szégajöcse veszelice bilé.

Z-nezmernov vrélosztjov szo szi nasi Peccarovsky verniki tüdi zdignioi eden nôvi zvonik i v nyega dvá zvoná szpravili, naj té zvonik escse tühéncom káze i vu nyem donécsiva zvoná vu vüha cinkata, ka 'zivéjo tü evangelicsanje; predevszem pa naj dománye ocsáke i nyí vrédne vnüke opomínajo zvonik i zvoná vszakdén: verosztüjte, sztojte vu veri! Nájvecs szo sze trüdili za tó szprávisce Soós János presbíter, Godina Lajos, Kôdila Sándor, Santavec Stevan i Sándor. Zvoná szo Kôdila Iván szept. 7-én pipelali z-Radeina domô krihtarovomi hrami Kovács Mátyási. Od t c szta okt. 12-ga szprávleniva k-zvoniki. Velika vno'zina je nyidva szprevájala na tom prevecs vugodnom jeszénszkem zvecsarki. Stirami szta pelaniva do zvonika. Vesz p t je lep  bila osznájzena, na vecs meszti k ncsna vr ta goriposztávlena; pri zvoniki l pom Luther Mártona — Guszt v Adolfa i ok li z-szamimi 'zivimi korinami obv eti. Kre olt ra szo sztanole vu b lo oblecsene dekline, dale velika vno'zina l dszta, med nyimi je doszta r. katholics n t di bil . P conszka dal rda je edne 5—6 khor lni p szem szpop vala pod vodsztvom Osv th k ntora, edno jak , kak to dr go. Bodonszka ml da banda je t di lep  zigrala vecs khor lni p szem. Luthar d uhovnik szo sze vu szvojem

g vori zezávali na te n vi zvonik i zvon , kak na eden szimbolum, na edno znam nye pecsarovszki ev. vernikov stero je vk p m  prikapcsiti vu veri, v panyi i l ub noszti, n  edno t lo i eden d h bodejo, da z-r zlocsnimi n vukmi i z-t himi sze ok li ne gonijo, da vze mejo eden dr goga na pamet i nenih j o t  nase szpr visce, liki je n ki sega; stero znam nye je opominati m : zdr zte, k  m te, da niscse nevezeme kor ne vase! — Zvonik i zvon  (eden 120, ov 80 kg. 'zmeten) bl zi 24.000 Din. kostajo. Dobleni szo szledecsyi d ri na p mocs. K dila Eva szo d ti fundus za zvonik; Szever S ndor z-P conec szo brezpl acsno z-plejom pokrili zvonik. Vu p nezi je dar vano: P conci 870 din; Dankovci 320 din; Maeskovci 223 D; Poznanovci 262 din; Prosz cskav sz 90 din; Kosztanovki 174 din; Moscsanci 571 din; Kri zveci 270 din; Kosar vci 134 din; M rkisavci 307 din; Gorica 258 din; Salamenci 214 din; M. Szobota 960 din; Bodonci 433 din; Petr vci 558 din; Vanecsa 434 din. Vszevk p 6078 din. 100 din., ali v se szo dar vali: Benko J zef sinyor. inspektor 300 din; Luth r  d m; Go dina Stevan 150—150 din; C z r S ndor Dankovci, Heklits Stevan M. Szobota, B nfi J zef Moscsanci 100—100 din.

Sto niti pod zeml v nescse p pinec bidti.

Zn no delo je, kak sze r. kath. d uhovnicke z-tr davno nepoznaj csov zgrabl vosztjov trd jo za t , n  ednog evangelicsanca, ali szi bojdi ednoga dr goga vadl v nya csloveka na — od ny  tak zv no — jedino zvelicsavno r. katholicsanszko vero pr kszpovedati morejo. Etaksa dela brezi vsze szramote csin jo; escse n jr j te vu bet gi na szl dnyoj v ri bod cse zas tajo,  r sze te 'ze vecs cslovek za nik j nemre brigati i od nik j br niti i, kak za nik j nezn vsi, je na vsze povolen.

Doszta l di sze csedn  nad t m: ka m j  haszka z-ednoga, na nyegovoj szl dnyoj v ri, pr kszpovedanoga csloveka, csi on kak p pinec pr hn  pod zeml v?! Etakso pr kszpov danye ny m je n jpri lic n se za agit cio kre nyihove vere.

Z-táksega prêkszpovêdanya nakrivo tô glászijo, kâ je tomi na szlêdnyoj vori bodôcsemi — Bôg zná — steri szvétec nazvészto, kâ sze szamo tak má zvelicsati, csi na r. kat. vero prêksztôpi.

Etaksega zgrablívoga prêkszpovêdanya sze je presztrahso edem vu tihinszkoj bolnici bodôcsi bete'zník z-B-nec.

Csi je prípravna tá rêcs: sto nevê Bogá moliti, naj ide na môrje, te je ocsiveszno na spitao tüdi pripravna; tam tüdi te bete'zník na nájménse pohúsaný nyegovoga betega v-dvojnoszt szpádne i vídi pred szvojimi ocsmí, kak tere to szmrtno válovje na nyegovoga 'zítka lâdjo.

Te odzgorâ naznanyeni bete'zník je eden dén tüdi szilno vu etakse caganye szpadno; tréslíka (láz) sze je od ütre do zvecsarka z-37 grádov na 40 zdignola, od steroga sze je on nateliko presztrahso, kâ je szlêdnye vore 'zítka szvojega iniszlo prihájati, za volo sterogo je od szesztre (nûne), stera je nyemi dvorila, 'zelo, naj nyemi za volo szpôveda dühovnika dá prizvati; ali ona je nyegovo eto 'zelénye z-sztém odpovêdala, kâ escse nemerjé i tak je nê potrêbno dühovnika zvati. Za edem krátki csasz potom várata z-pajdáson, steri je z-K.-vec bio i z-potrétov nogov le'zao vu onoj hízi 'znyim navküper, kâ je szesztra vu velikom gucsi na gangi spitálszkom z-katholicsanszkom kaplánom t med gucsom prevedno na okno té híze nasztrégata, v-steroj teva bete'zníka le'zita. Zdâ na pamet príde tomi szpôved 'zelejôcsemi ona zgrablívoszt, z-sterov szo pred nisternimi lêtmi tüdi ednoga evangelicsanca tam v-nyegovoj szlêdnyoj neznanoszti prêkszpovedali i tomi tá na szprévod prihájôcsemi ev. dühovníki prôti glász poszlali, ka je bete'zník prêkszpovedani na r. kath. vero, za steroga volo je tožba bîla i szesztre, stere szo pri tom na pomôcs bilé, szo od spitálszke szlû'zbe odpovêdane grátale. Za volo etaksega dogodka sze je jako gorizburkao te bete'zník i zdâ 'ze osztró goripozové szesztra, naj pozové dühovnika. I geto je nê stela, nyê ercsé: dobro, csi nescsete, vê jasz mam tü taksega csloveka, steri meni tô doprineszé. I z-mocsnim glászom

zacsne zvati pôlege v-drûgoj hízi le'zécsega pajdása na telko, kâ szo vszi ti gor'hdécsi bete'znice na gang spitálszki pribézali. Ali te pajdás, steri je z-P. bio, je vendar mocsno zaszpati mogao, ár je toga velikoga kricsa nê csüo. Záto zdâ 'ze groza obide nyega i na mislênye, kâ od nikc nikse pomôcsi nega i on nementûvano zná na pápinszko szpovêdani grátati i kak pápinec v-zémlo djáni bidti, na spot szvojemi ev. vadlûványi, sze je na telko gorizburkao, kâ je vóz-posztelé nakano vûdti i sze je etak molo kre szébe le'zécsemi pajdasi, steri je na szrecso tüdi ev. vere bio: lübléni pajdás, csi bár tí potrêto nogô más, tí dönom pri pámeti osztánes ino bos vido, ka de sze godilo z menom, záto csi bos mogôcsi, obráni me. Na stero ga potrôsta pajdás i obecsa, kâ csi pop tá notri príde, on nyemi 'ze nikâ v-glavô vcseszne i nedopûszti nyega, prêkszpovedati. Szesztra pa na tô presztrálisena príde vu toga z-P.-nec bete'zníka hízo i nyemi nazvészti, kâ je M. jako dívji grátao. Ona tak mîszli, kâ je doszta 'zganice mogao piti, ár je S. z-K.-vec tüdi napojeni natelko divji grátao, kâ szo ga doli mogli dr'zati na poszteli. I hitro be'zi po zdrávnika, steri naszkori príde i rîsi bete'zníka düsevne i telovne 'zmécsave. Nê je vecs té zagovor mîla szesztra, ka on escse nemerjé, nego na tožbo nyegovo, kak blíszk be'zi k-telefoni i zové dühovnika na szpôved; zdrávnik pa zrendelûje bete'zníki mocsen tê i vrászvito prôti prehladjenoszti. Na stero bete'zník vu düsevnom vesz potihsani i v-zdrávji bôgsi gráta, brez toga, kâ bi nyemi 'zganico, — stero je szesztra za zrok mîla nyegovoj zburkanoszti, — trbelo z'-zalôdcia pumpati. Nyegove nemirovnoszti zrok je li szamo tá bojazen bîla, csi on vu szlêdnyoj neznanoszli prêkszpovêdani bode i na spot szvojoi ev. rodbini vu zémli kak pápinec prêhno bode.

Etakse vrêle evangelicsance bi nam trbelo, steri niti pod zemlôv nescsejo, kak pápiuci szprhneti i nê tákse, steri tô právijo, kâ je vera i sze zpajdásijo i o'zenijo z-katholicsanci vküper i po cátí na nász gledôcs, dosztakrát z-lépov vrêdnosztjov

navküper, zgübleni grátajo. Kak sze je tó vu etom cajti v-N. obcsini z-ednov nemeskov familiov i vrêdnosztjov zgôdilo. I zvön té szo vnôge ménse i vékse familije po nepremíslenoszti i v szlaboszti szvoje vere z-szvojov decôv na szlêdi etakse szkvarjenoszti, z-sterov v-oszobaj i vu vrêdnoszti poménsávajo naso ev. szv. m. cérkev.

KÜHÁR JÁNOS

Rázlocsni máli glászi.

Potrêbno bode na znânye vzéti evang-gmajnam, stere gmajnszke pêneze v-Prekmurskoj gaszi (Sztára gasza) májo za rázlocsni fundáciij volo vu vecs vlô'zni knigaj, vu steri od 100 din. menye jeszte, ka gasza od tiszti nedá 'zoja. Ka naj tákxi zaman tam nelé'zijo, de nábögse tákse mále summe v-edno knigo vküp djáti tüdi záto, ár sze odvékse sume, véksi 'zoz placstí. Evangelicsancov cérkevni pênezi szo vsze v-Prekmurskoj gaszi i záto bi je skoda bilô tak v-raztrgani sumaj ali brezi, ali pa pôleg máloga 'zoja niháti, da sze véksi tüdi lehko doszégne. Csi. do bár pênezi v-ednoj sumi z-vecsfele fundáciij vküpdyjáni, sze tó domá pri gmánaj lehko vu evidencii dr'zí i od leta do leta interes pôleg isztine velikoszti raztala i tá obrné, kama szlihsí, csi sze pa neponúca gori, sze k-coj szpíse vu evidencii k-onoj sumi, k-steroj szlihsí, stera de z-tisztlm véksa! Tak miszlim, ka de sze za tó vrêdno brigati gmajnam i edno malo sze trüditi, ali pa od 100 dinárov ménse sume, na 100 din. pozdignoti. Jedino evang. fare sze sztálno dr'zijo té sztare gasze, te ove drûge szo szvoje 'ze dávno prekszpravile vu szvoje autonomicne pêneznicsna szpráviscsa — iszlina, ka na szvoj kvár!

1924. nov. 3-tjega v-Soboti pri príliku evang. dûhovnikov dr'zanom pôlētnom szpôvedi i konferencii je na Dijacskoga Dôma vu visisi soláj bodôcsi vucsenikov podporo naporácsanye g. Benkó Józef inspektora 2120 dinárov aldúvano. Darüvali sz: Bánkó Józef inspektor 1000, Kovács Stevan sinyor 100, Godina dûhovník 100, Siftár K. 75. Luhár Ádám 100, Hima

Sándor 30, Vértes Sándor 25, Darvas Ferenc 50, Heimer Géza 100, Dsuban Józef 50, Siftár Géza orsz. poszlanec 200, Kühár Józef 50, dr. Skerlák Vladimir 100, Bencik Franc 20, Dsubán Ferenc 50, Darvas Aladár 50, Luthárné Fliszár Sarolta 50, Fliszár János 20 din. Szrdcsna hváli vrêli daritelom. Vszáka csiszta hladna kapla potihsáva 'zij toga potrebôcsega.

Naszledüvanya vrêdno, lépo példo szo pokázali petájnszki katholicsanszki bratje nasi pri gori poszvetsüvanyi szvoje znôva zozidane kapèle priliki, gda szo po szlüzbi bo'zoz pri gospz. Siftár Józefi radoszti gosztsenyé odprávlali i na szobotsko martiniscse dobrovolne dâri aldúvali, steroga hipa szo na goripozványe gospz. Kodela Ivana Tisinszkoga grofa csesztnika, ki je jedini evangelicsáne bio mednyimi na nas Diacska Dom 79 din. dobrovolni dârov aldúvali. V-rámeke bi bila vrêdna djáti etâksa lêpa krsztsanszka prijaznivoszt, stera nam szvedocsi, ka sze lüdjé pri zmáganyi szvoji bratov ne lôcsijo pôleg rázlocskov vere, eden drûgomi dobro csiniti neprikapcsújó k-vadluvanya pítanyi. Vidi sze ka je nadobrocsinênye vszáka prilika pripravna i neobô'za nikoga, szamo sze li ná náide vrêli cslovek, ki gene szrdcâti dobri düs. Li szamo tim vu dûhi mlácsnim, düsevnim sziromákom nezide na aldúvanye! Szami szo szi zroki, csi nemajo dat! . . . Szrdcsna hvála petájnszkom vrêlim daritelom i onomi, ki je, na tó krsztsanszko dobrovolnoszt nyé opômeno, ki szo med razveszeljávanyem telovním tüdi dûsam szvojim z-darovitosztjov radoszt szpravili i toga znamenitoga dnéva brezi dobrocsinênya dojpretecsti nê niháli. Dobrocsinitel je vugoden gospodni.

Bôg sze nedá ospotávati! Nê eti prinász, na vogrszkom sze je zgôdilo preminôcso ôtavo koszítivedaszo trijé koszci ôtavo koszili. Néba sze je zaobiacsila, blíszkati, grmeti je zácsalo, de'zdz sze je vléjao. — No tó je dönon cseméra puno, ka rávno zdâ more idti! Te ov tüdi právi nistero neprisztojno gucsécso récs, te tréti pa gori zdigne koszô, medpreklinskyanyem proti nébi sze proti i csemerno právi: doli te vszecsém . . . i vecs neprisztojni récsi je homotao. Rávno szlepécsi blíszk vszecsé prék po zráki i toga preklinyajôcsega oszmríti nébe sztrêla, oviva szta tüdi tá szpadnola, ali szledi szta k-szebi prisla i zarazmela, ka sze *Bôg nedá ospotávati!*

Na konci II. lêtnika, k-steromi szmo z-etoval numerov nasega liszta — z-Bo'ze miloscse — prisli, isztinszko, globoko zah-váloszst vadlújemo nasim delapomocsnikom napréplacsníkom, vszém onim, ki szo sze k-goridr'zányinasega liszta z-szvojim delom, z-morálnim ino materiálnim podpéranyem pridrúzili. Z-ednim z-vúpaznosztoj je proszimo, naj nevtajijo od nász na prísesztno tüdi nê szvojega podpéranya, têm vise nam je podelijo escse vu véksoj meri, da tak z-ednov volôv i szkúpnov mocsjov lehko szlú'zimo on szvéti cio, steroga szmo pred szébe posztavili: Krisztusove szv. m. cérkvi, nase evangelicsanszke cérkvi nájszvetéso prilo'znoszt ino dobro. Gledôcs na té cio i znyim navküp nasega liszta gorisztjenyá materiálno ogvüsanye tüdi, bi nasz nasi napréplacsníki prevecs dolizavézali, csi bi vu dugoványi razširjávanya nasega liszta gotovi bilí vcsiniti, ka szo mogôcsi. — Reditelszto.

V-országaj Skandinávie vszevküp 15,090.833 lutheránsuv jeszte, z-té je v Svéd-szkóm országi 5,863.920; v Norvégií 2,566.913; v Dániji 3,200.372; na Izland zátoni 94.220; v Finnlandi 3,335.395.

Kama príde cslovek brez vadlúványa. Eden dühovnik vu szvoji szpômenka szpiszaj szledécse na pazko vrédne redi píse: bila je edna gmânarica, stera je nê poszlala k-vadlúvánszkomu vcsenyé szvojega színü, ár „moj szin nepotrebuje vadlúványa.“ Tô sze je 1890. godilo. 1910-ga tak 20 lét keszné je isztoga sziná francúzkó szodiscse na szmrt oszôdilo, ár je vmo'ro szvojo mater.

V-Englis kom Vladárszti z-med 445,388.500 prebíválcov je 67,000.000 protestánsuv, 13,000.000 r. katholicsánov i szamo 1,000.000 židovov, dokecs v-Ameriki szamo v-New-Jorki 2,056.000 židovov prebíva.

Nase sinyoríje dühovnicke, inspektorje, kántorvucsitelje i drûgi csesznicje szo novembra 3-ga meli szvojo jeszénszko szpôved, po steroj szo nyim szv. vecsérjo Luthár Ádám püncszki dühovnik vöobszlúzávali. Zatém je konferencia držána, na steroj je od vecs vászni pitany bilô razprávlanye.

Ka nasz prevecs bolí. Vise 50 vucsitelov ino vucsitelic vőimenüvanye v-prékmurszke solé nam je nædnôk posta prineszla. Ali gda szmo

nôvi vucsitelov ino vucsitelic iména precsteli, velika 'zaloszt je obszela nase szrdcē i dvojécsse pítanye je obvzélo naso dûso: ka má bidti z-nasov cérkvv, vêm med tém nôvimi vucsitel-szkskimi mocsmi nega ni edne evangelicsanszke?! Escse vu nase fárne solé, kakti v-Bodonce, v-domanysavce, v-Peczarovce, v-Petrôvce, na Hodos szo tüdi szamo drûge vere vucsitelje poszlani, no csi nasi zákonu zrendelüjejo, ka je vu tê soláj szamo tiszti lehko vucsitel, steri je evangelicsanszke cérkvi vrêla kotriga. (E. A. 206. §.) Takse vőimenüvanye i v-tô formo, ka ka szmo niti nê opitani, csi do cajtno vzememo drûge verevucsitele v-nase solé, — ár kak stécs nam je britko, faktum ino isztina je, ka dnesz zadoszta evangelicsanszki vucsitelov nemamo — nase cérkev ino nase solé v nyihovom fundamentálnom prebitki napádne. Po taksem nemamo drûgo'ga jusa do nasi sôl, kak nyé goridr'zánye Nasi nájdragsi kincsov, nase decé osznávlanye moremo zavüpati na takse vucsitele steri do vôtřebili z szrdc nasega lüdszta evangelicsanszko verszko zavédnoszt, ali pa vszegavécs sirili i széjali verszko mlácsnoszt. Vu evg. dûbi nede vcsio ni eden nase deco, vu nase solé zdâ táksi lüdjé szédejo notri, steri nemajo szrdcā do nase cérkvi. — Evangelicsanszki vernici, gda z-razburjenim dühom vídite tô v nébo kricsécsó krivico, escse itak znáte vküper szklenyeni rokámi hoditi? Escse sze itak nescete prebüditi na podpéranye „Diacskoga Dôma“ naj z-nyegovov blagoszlovenov pomocsjov dobímo kêm hitre evangelicsanszki vucsitelszki narascsaj?!

Pobo'zno vcsenyé. Vszi szmo zbo'zni, veliki i máli, zviseni i ponízni. Do vszákoga szégne rôka Bo'za. Csi nê na etom szvēti, na drûgom sztanovito. Vszákomi je kmicsna zemla (grob) gvüsna, gde szi pocsinéjo nyegove obrúdjene kotriga. Zato je nê vrédno, ka sze gri'zemo, da 'zivémo vu Bo'zem zákonu, vu Bo'zoz pravici. pôleg Krisztusovoga náyuka vu bratinszti i postüvajôcsi eden drûgoga, kak edne materé dobra deca. Satana i vrága tirajmo od nász! Neszmimo ga püscsatí vu nase csiszto i posteno têlo, ár sto sze pôdá vrági, on je zgübli na veke. Zato lübmo Bogá z-céloga szrdcā i bližnyega, kak szamoga szebé, tak bomo vszi szrecsni na etom szvēti, szamo tak bomo vrédni onoga krasznoga szunca, one kraszne natûre, stero nam je dao Sztoritel nébe. Ali nevrédni pridejo v-pekeo,

ze na etom szvēti. I csi sto miszli, da nega pekla na etom szvēti, on sze zvodi. Vzemimo szamo zemlé trôsz, vulkáne ali ogen i povôde i pepéi lúcsajócse bregé, nadale drûge pogübelnoszti, kak ogen, szúhoco povôden, kolero i vnôge drûge betege i priszpodoxna dugoványa, tô je vsze pekel. A bo'zi blagoszlov szamo májo posteni lüdjé, bogábojécsi lüdjé, zadovolni lüdjé. Oni szpijo mîrno, kak angelje, brez brige; nebojijo sze nikoga. Záto 'zivmo pôleg bo'ze vôle! — Ivan Krányec, Vara'zdin.

Otvoci. Dobroga glásza sôla je bila v-preminôcsem pri nasz. Zdâ sze pa vecs niscse nebriga za nyô. 'Ze vecs lêt nemamо vučitela.(?) Idemo v-analfabetizem.

Híztvo. Novembra 5. szo priszégnoli vecsno lübézen i vernoszt v-bodonszkoj cérkvi Küzmics Kálmán püconszki krcsmár Siftár Irmi, Siftár Mihály bodonszke fare vrêloga kurátora lepoj cséri z-Sztrükovec. Po zdávanyi je szveklo gosztsenyé bilô v Sztrükovci, na sterom szo trê országov gôsztje bili nazôcsi; mládî pár, sztarisinje Siftár i Luthár dühovnika z-lépimi gôvrami pozdrávlala. Poszbeno znamenitoszt szta pa napravila tomi gosztuvanyi dvâ vrliva sztrükovszkiva vernika, Siftár Mihály (hst. 29.) i Vrecsics Sándor z-tém, ka szta med gôsztmi 400 Din. nábrala vküper na „Diacski Dom.“ Bôg pláti nyima za tô vrêloszt! Mládomi pári pa 'zelémo, naj dûga léta v'zivata od Bogá blagoszloveno blájzensztrvo!

Darûvanye na Diacski-Dom v-Bodonszkoj fari: Bodonci 185 l. 'zita (zvágano 143 kg), 5 l. grahá (3 $\frac{1}{2}$ kg), 1 'zakeo zimszki jábok i 5 Din. pênez; Zenkovci 58 l. 'zita (50 kg), 64 l psenice (65 kg); Vadarci 39 l 'zita (26 kg); Szakakovci 57 l psenice, 29 l 'zita; Poznanovci 22 l 'zita. Hvála daritelom ino pobéravcor!

Brezovci. Lepô szo darûvali na „Diacski Dom“ brezovski verniki, vküper je prislo 138:50 Din. pênez, 80 l. psenice, 70 l. 'zita, 21 l. graha i 10 belic. Nê je bilô híze. stera nebi kâ dála, gda szta vrla gospodicsina, Kúlics Irén i vrêli mladéneč Persa Stevan okôli hodila z-pobéryna árkusom. Szrdesna hvála za nyidva Bôgi vugodno delo! — Evangelicsanszke 'zene ino devojké! Szstanovito z-boleznim szrdcom vídite nase cérkvi tesko sztavo. Doszta szmo zamûdili. Odprte z-vküprazményem vu všzakoj obcsini vase dobro szrdce darûvanya! Z-pár bilicami, ali z-

nisternim litrom szilja niscse nebode bogat. Nadaljávajte Brezovszko lépo példo! Vi sztanovito neprávite, kak vnôgi szkopiec: sto szi scsé szvoje dête »za gospôda« dati vcsiti, naj szi odpré 'zebko, csi je pa prázna, té pa naj je posle na szlûzbo. Oh vi neprávite tak, ár znáte krsztsanszta vcsenyé. »Eden drûgoga bremen noszte«; ár szte vi evangelicsanszke 'zene ino devojke i dobro znáte, ka je nas reformátor tüdi szirmaski roditelov szin bio i kak deák od híze do híze hodécs szi je z-popévanyem poiszka všzákdenésnyi 'zivis, dokecs je vu one blagoszlovenoga dühä 'zené, Kotte hízi obrambe nê najsao. Bojdi té pobo'zne 'zené szmilenoszti példa i za nász vlecsécsa, ne jemlite sze vö od vrêloga podpéranya „Diacskoga Dôma“.

„Evangelicsanszki kalendari“ nepozábte szi kúpiti ino pa vrêlo síriti. Vszaki falat nyega je eden cigeo, z-sterim naso cérkev zidamo. Niscse sze naj neposzili, ali szfál z-küplenyom kaksegastécs drûgoga kalendarija, ár csi szi drûgi kalendari taki falé lehko szprávi, prevecs de 'zalüvao, ár vsgidár dragsi bode tiszti, kak pa Evangelicsanszki kalendari, ár neprimérno menye dobí. (Vu etoj numeri notri-pokázani képi szo z-nasega kalendarija vzéti.)

V-Kíni oszemjezero protestánszki misszionáriusov dela.

V-trê dnévi je z-Nemskoga országa v-Ameriko prileto A. Z. R. III. Zeppelin, gde szo z-velikim navdûsenyem pozdrávlali nemce.

Za prezidenta ameriski državá je Coolidge odebráni, dôbo je 19 milijonov glászov.

Angleske parlamentárne nôve volitví szo sze z-velikov zmágov konservatívcov szkoncsale. Nameszto Mac Donaldove delavszke vláde de zdâ konservativna Baldwinova politika ládala.

V-Götenborg várasa na Svédskom nov. 15-ga sze je zacsnola lutheranszka szvétina konferencija, na steroy je razplávleno vsze tisztó, ka szvéta lütharáne szkúpno intereszira.

Japánszko. On velki zemletrôsz, steri je preminôcse leto Japánszki ország doszéng, je tamosnyemi evangelicsanszkom krsztsanszti tüdi nezgovorne skode zroküvao. Vnicsilo sze je vszevküp 77 evangelicsanszki cérkevní hramb.

200 pôtnikov je zgorelo. V-Rusziji sze je grozna 'zelezniška neszrecsa pripetila Eden oszobni vlák, k-steromi szo tüdi petrolszki va-

goni bili prikapeseni, sze je vúzgao i 200 pôtnikov je zgorelo vu nyem.

500 lüdi je zgorelo vu moziji. V-ednom athénskom moziji je ogen vövdaro, steromí je 500 lüdi na álgov szpadnolo.

Razpüsztzeni je nemski državni parlament. Nôve volitvi decembra 7-ga bodejo.

Szvéta najsztarési cslovek je v 118. leti szvoje sztaroszti v Litvániji mrô. Vu 95. szvojesztaroszti sze je oženo ob trétim.

Eden budapestszki prorok 16 szükesni lêt prorokúie.

London sté 1½ milijonov prebiválszta. Leta 1802. nê bilô v Londoni escse niti 1 milion prebiváleov.

Nasi gmân nisterne sztatisztsne djátke: V-Križevszkoj fari sze je narôdilo 1923 leta: 99; mrlô ji 68; zdalô sze je 29 párov; konfirmálivano je 40.; notrijemánya je bilô 66,438·89 D., vüdávanya 56,260·70 D., evang. solárov je 458; na farofa popravek je vöplászano 17,500 D., na zvon 22.000 Din.

V-Hodoskoj fari sze je narôdilo 30; mrlô 24, zdalô 15 párov; konfirmálivano 21; solárov je 141; notrijemánya je bilô 74,328·19 D., vüdávanya 52,031·65 D., na zvon 20.890·5 Din.

V-Szlauecskoj fari narôdilo sze je 55; mrlô 37; zdalô 13; solárov je 321; notrijemánya 60,230·93 K., vüdávanya 21,000·03 K.

V-Petrovszkoj fari sze je narôdilo 74; mrlô 45; zdalô 20 párov; konfirmálivano 72; solárov je 473; notrijemánya 242,388·44 K., vüdávanya 234,815·60 K., na zvon 194,000 K.

V-Domanjsovei sze narôdiln 25; mrlô 28; zdalô sze 10 párov; konfirmálivano 18; solárov je 154.

V-Lendavszkoj fari sze narôdilo 4, mrlô 7; zdalô sze 2 pára, konfirmálivano 17; solárov je 31.

V-Bodonszkoj fari sze narôdilo 80; mrlô 35; zdalô sze 33 párov; konfirmálivano je 46; solárov je 413; notrijemánya je 513,604·22 K., vüdávanya 440,645·28 K.; szamovolni dárov je notri prislo 28,178·80 K., na zvoné je plácsano 278,863 Kor.

V-Morávszkoj fari sze narôdilo 30, mrlô 29; zdalô 14; konfirmálivano 22; solárov je 188, notrijemánya je 100,636·44 K., vüdávanya 95,902·78 K.

V-Szobotszkoj fari sze narôdilo 64, mrlô 58, zdalô 14, konfirmálivalo 50; solárov je 173,

notrijemánya je 304,146·12 K., vüdávanya 266,732 K., szamovulni dárov je 105,446·96 K., Zenszko drüstvo je notrijemánya melo 75,074·16 K., vüdávanya 66,139 Kor.

Razglas srezkega poglavarsztva v M. Soboti in v D. Lendavi glede mesečne najemnine za trahomske sobe v sezonskem letu 1924/25. Po pravilniku o zatiranju trahoma naredba 156 Ur. lista št. 47. z dne 24 maja 1924 morajo županstva preskrbeti primerno prostore za zdravljenje trahoma, jih čistiti in skrabeti za redno kurjavo. Nadalje morajo dati zdravniku, ki se zahaja trahomsko štacijo na razpolago potrebne umivalnike in brisače, na občinske stroške. V sezonskem letu 1924/25. država torej ne bode več plačevala najemnino za trahomske sobe. Toliko v vednost občinam, ki spadajo k posameznim trahomskim štacijam, da se dogovorijo med seboj glede plačevanja najemninoe, glede čiščenja in kurjave trahomskih sob.

Politicsni zitek. Na meszto Davidovičove vláde je nazaj Pasics-Pribicevicsova imenovan. Parlament je nov. 19. razpüsztzeni. Nôve volitvi febr. 8. bodo.

Na Spanyolszkom sze revolucia zacsinya.

V-Ausztriiji swo vszi 'zeleznicsárje strájk zacsnoli.

Pôleg Graza sze je prevrgao eden autobus z-pôtniki vréd. 4 oszobe swo mrtve, 15 je pa težko ranjeni.

Katasztrófálen zemlétrôsz je bio na Portugálszkom.

Szamovolni dári na goridr'zánye i razsirjávanye „Düsevnoga Líszta“: Kühár Sándor župán Puconci 5 Din., Szinic Lajos Osijek 60 D., Skrabán János Puconci 20 Din.— Darûvanye na »Diacski-Dome« v-püconszkoj fari: Soós János Pecsarovci 10 D., Kühár János szpôdnji Puconci 10 D.. Bánfi Stevan Moscsánci 40 D., Fartély Józef Krnci 20 D., Podleszek Vince Szebeborci 20 D., Siftár Ferenc Novák Gorica 5 D., odao. Savel Ivanova Puzavci 10 D., Siftár Lajos Szebeborci 50 D., Vukan Stevan Brezovei 10 D., Siftár Ferenc goszt. Brezovci 50 D., Serüga Stevan Brezovci 10 D. — Radi bi nadaljávali! Szrdcsna hvála!

Reformáciye szpômenek je z-lépim ôszvetkom poszvetila Zagrebecska gmána. Kováts Károly kaplán swo za gojdna z-sôlszkov decov držali szlúzbo. Szvêtesnyo predgo swo meli Tarczay Andor dühöynik z-Antunováca. Na vé-

csar je pa Luthera ôszvetek držáni z-obilnim redovékom. Popévane szo obcsne — i khorusne peszmi, bilé szo deklamácié, Kováts Annus z-M. Szobote szo klavir solo igrali, drúgi pá na goszli. Najszvélkési punkt zvecsareka je bilo Dr. Popp sinyôra naprédávanye od toga: „Zaká evangelicsáne?“

A magyarhoni evang. egyház egyetemes közgyûlését okt. 15—16-án tartotta Budapesten. Több szomoru megállapítás történt itt. A r. kath. türelmetlensége, az evang. lelkészség mulasztásai, a hírek közönyössége mind-mind olyan fájó seb, amely kell, hogy belenyilaljon lelkünkbe s végre fölébredjünk a nyomasztó félalomból. A vallási közönynek a lelkészek egyrészének nem-törödömsége, kényelegszeretete ép oly mértékben oka, mint a hírek keményszivűsége, mondhatom blazirtsága. A lelkekből sok helyen kiveszett az áldozatkézség. Egy fillért, egy percert is sajnál nemely üresszívember az egyházi élettől. Igy nem csoda, hogy pusztulunk veszünk. Ez nemcsak Magyarországon van így, hanem sajnos nálunk is. Akiknek elsősorban kellene példát mutatni, azok nem tesznek semmit. Nem lehet csodálkozni aztán, ha olyanok megtántorodnak, akik nem tettek esküt arra, hogy az Isten Igéjét sóvárgó sziveknek ápolói lesznek. Távol álljon, hogy ezzel azt mondjam, hogy én mindenek eleget tettek, amit egyházam kíván tőlem és mindenkitől egyáltalán, akinek szívében Isten-félelem és egyháza iránt való szeretet lakozik. De legalább a törekvés lenne meg mindenkiben s tenne annyit, amennyi erejéből telik. Nagy baj, hogy a tanítók is több helyen nem plántálják bele a fogékony gyermeklélekbe a vallásosságot, hanem közönyükkel még azt is kitörlik, amit a gyermek a szülői háztól hozott. A lelkész sem végezhet el minden. Az egyház intelligens tagjainak is bizonyos mértékben segíteni kell, nemcsak kritizálni! De ma az intelligensek nagy része értelmi gög betegségen szenved. Azt hiszi, hogy evett a tudás fájából s most már tul teheti magát minden, ami vallásos, ami isteni. Pedig ha a tudományt, mely embereké, alaposan megvizsgálnák, rájutnának arra, amit már a nagy görög bölcs, Sokrates is kifejezett, hogy minél többet tudunk, annál inkább látjuk, hogy tulajdonkép semmit sem tudunk, rájönnének arra, hogy a »bölcsességgel kezdete Isten félelme«. Nem üres frázisok ezek, hanem való tények, átélt lelki élmények, amelyekről nem csak egy ember tehet tanubizonyságot akár ma is. Az intelligenciának kell a hitéletben előljárnia; nemcsak a kritizálók, hanem az előmunkások sorában szeretnök látni a mi ev. intelligenciánkat. Ha ott volna, sok minden máskép lenne! Jaj annak a sáfárnak, aki az Urtól kapott talentumokat elássa, vagy épen Istenországa elleni cérla használja fel, mert nehéz lesz az ő utolsó

számadása. Vajha megvilágosítaná Isten minden evangeliuskának, minden keresztyénnek, legyen az ifju, vagy öreg, müvelt, vagy egyszerű ember — elméjét, hogy Istenfélelem, telebaráti szeretet, igazi hitélet nélkül sivár a mi egyéni életünk, sivár, kárhozatos az egész emberiség élete! Itt a legföbb idő, evang. testvérek, az ébredésre!

— JUVENTUS. —

VU II-toj numeri Düs. Lista pri kvitěranyi D. D. daril je nevedőcs vöosztalo sze szpomenöti z-tré vréli dobrocsinitelov, ki szo pa vszigidár pri podpéranyi krédi. Gdá za tō od-püsztsényle proszimo, eto pót nvim szrdsno zahválimo Dobro známo, ka ti vöosztányeni neiscsejo márne dike za darovitoszt, ár szo nyihovi dári szvedocsanszta nájakse dike Zahválnoszt nam je na ocsivesztnoszt prineszti, ka je Péterka Iván, ki je bár kath, vadlúvanya, je preci, kak szo pobérajóce gospé k-nyemi notri sztöpíle ódpro szvojega dobrogá szrda obilno vretino, i tüvárisicí velo, ná vöpreberé z-potrëbni dugováuy, ár ona bole zná, stera szo za kúnyo potrëbna. Tō szpráviscse on podpérati scsé, ár evangelišanci nyega tüdi podpérajo. Rávno tak Kardos i Nemeč trszca, steriva sze niggár nevlecséta na sztran, gde aldüvati trbē, vsze povszédik vodita i z-szrdca aldüjeta, dosztakrát escse i vu v táksoj meri, csi rávno szebé prekrábita. Eto na dnévni réd prineszti nam je dů'znoszt bila. Bár bi gospodin Bôg i drúge, kē szo szrda escse hladna, ali bole ledéna, odtôpo szvojov nebeszkov toplôcsv i zebke, stere szo nateliko vküp zasite, nika malo gori odpárao, gvüsno, ka bi sze tam z-tisnyeni kincsov nisterni vcaszsi zeleli med deacskoga dôma dári, gde bi nika hasznili obcsinszvi i né pod korc szkriti bili. Nadale szo aldüvali na D. D. kúnye potrëbcino: Siftár Brata trszca 6 briszacs i 6 falátov za kúpic briszanye; Benko Lajos trzec 4 künyszke brszacsé; gospá fararca 8 belic, 10 glažov paradájsza, 1 vrecse krumpisov, g. Godina dühovnik 94 kg. hrzene, 55 kg. psenicsne „o“, 36 kg. ll-ge mele. Barbarics Jánosova szobote (buza) 6 belic 1 gyaro; Temlin Stevan z-Morávec 10 gláv zelja 81 kg. jepe; Dervarics Ferencova z-Küpsinec 1 gyaro, 270 kg. kukorcsne mele 2 glávi zelja; Csurmán z-Szotine i kokós. (Tak hvála Bôgi ze mámo máló vérsztrvo 5 falátov zivázni). Z-Küpsinec po richtari pobráni 20 din i 54 kg. krumpisov i repe, z-Szobote po Jarnevics Petri pobráno 50 din. Ambrus Jo'zef z-Szobote 10 d. Vratarics Lajos z-Sodisinec 40 din.

Kak edne Amerikanské novine pisejo v-1913.-tom leti je 46,000,000,000.000 (z-recsjov 46 billió) litrov sora napravleno na celom szveti, z-sterim bi sze Rajne tekóce vodé jama strihomá napunila, né naveliko radoszt alkoholistom.

Stampano v. „Prekmurski Tiskarni“ v M. Soboti.

STUDIJSKA KNJIŽNICA
v Murski Soboti